

P.Z.E. br. 12/6

HRVATSKI SABOR

Klub zastupnika zeleno-lijevog bloka

Zagreb, 11. studenog 2020. godine

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Na temelju članka 196. Poslovnika Hrvatskog sabora podnosimo sljedeće

A M A N D M A N E

NA KONAČAN PRIJEDLOG ZAKONA O STRANCIMA (P.Z.E. br 12):

AMANDMAN 1

NA ČLANAK 5.

U članku 5. dodaje se stavka (3) koji glasi:

(3) Sigurnosno – obavještajna agencija dužna je provesti test razmjernosti i test javnog interesa za one podatke za koje smatra da bi njihovo otkrivanje moglo ugroziti interese nacionalne sigurnosti.

Stavak (3) i (4) postaju, stavak (4) i (5).

Obrazloženje:

Kako bi se izbjegla arbitrarno karakteriziranje pojedinih podataka kao moguće ugroze nacionalne sigurnosti, potrebno je da Sigurnosno-obavještajna agencija provede test razmjernosti i test javnog interesa nad tim podacima.

AMANDMAN 2

NA ČLANAK 52.

Stavak (2) – briše se.

Obrazloženje:

Držimo nepravедnim da prijevoznici snose troškove ukoliko nemaju saznanja da prevoze državljanina treće zemlje kojem je odbijen ulazak u drugu zemlju. Ne može se tražiti od prijevoznika da kontroliraju putnike na način da vrše pregled dokumenata za boravak u nekoj zemlji jer to nije njihov posao. Također, ukoliko osoba iz dobre namjere preveze stranca (putem autostopa) ili dogovori prijevoz putem neke Internet aplikacije za prijevoz – ne može se tražiti od osoba da traže podatke o strancu prije nego se isti ukrca u vozilo. Ta praksa ide u smjeru nadzora nad strancima od strane građana što smatramo neprihvatljivim za izgradnju demokratskog društva.

AMANDMAN 3

ČLANAK 53.

U članku 53. u stavku (1) brišu se riječi:

i pokušaj pomaganja,

te se dodaje stavak (3) koji glasi:

(3) Pomaganje iz humanitarnih razloga smatra se ono pomaganje koje ne rezultira nikakvom materijalnom i financijskom koristi za pomagača, nego je vođeno moralnim i humanitarnim principom u situacijama nužne pomoći za zaštitu života ili integriteta osobe.

Obrazloženje:

Držimo da ukoliko osoba pomogne strancu bez da je ostvarila bilo kakvu materijalnu ili financijsku korist za sebe ili druge – ne smije biti kažnjavana jer se time sputava vrijednost solidarnosti među ljudima kao i vrijednost socijalne pravde prepoznate u Ustavu Republike Hrvatske. „Pokušaj pomaganja“ je djelo koje se uopće ne mora ostvariti u obliku samog pomaganja te sama namjera koja ne rezultira pomaganjem ne može biti okarakterizirana kao djelo koje treba sankcionirati.

AMANDMAN 4

ČLANAK 59.

U članku 59. dodaje se točka 6. koja glasi:

6. odredbe stavka 5. ovog članka ne primjenjuju se na osobu koja dolazi iz zemlje u kojoj iz objektivnih razloga nije moguće ishoditi dokaz iz stavka 5.

Točka 6. i 7. postaju točke 7. i 8.

Obrazloženje:

Ukoliko osoba dolazi iz ratom zahvaćenog područja, u kojima su uništene institucije države – nerealno je za očekivati da osoba može ishoditi potvrdu o nekažnjavanju.

AMANDMAN 5

ČLANAK 60.

U čl. 60. dodaje se stavak (3) koji glasi:

(3) Tužba podnesena Upravnom sudu protiv rješenja iz stavka 1. ovog članka odgađa izvršenje rješenja.

Obrazloženje:

Budući da je ukinuto Povjerenstvo za žalbe, koje je u prijašnjoj verziji Zakona omogućavalo da mu se podnese žalba vezana za neodobranje privremenog boravka a koja je odgađala rješenje MUP-a, smatramo da sada tužba podnesena Upravnom sudu mora odgađati rješenje MUP-a do donošenja pravorijeka Upravnog suda.

AMANDMAN 6

ČLANAK 61.

U članku 61. na kraju stavka (4) dodaje se rečenica:

Osoba bez državljanstva nije dužna priložiti valjanu stranu putnu ispravu.

Obrazloženje:

Osoba bez državljanstva, iako ovaj Zakon propisuje da se pod pojmom državljanin treće zemlje smatra i osoba bez državljanstva, ne može priložiti putnu ispravu jer istu ne može posjedovati iz objektivnih razloga, te mora biti izuzete od tog zahtjeva.

AMANDMAN 7

ČLANAK 62.

U čl. 62. dodaje se stavak (5) koji glasi:

(5) Tužba podnesena Upravnom sudu protiv rješenja iz stavka 3. ovog članka odgađa izvršenje rješenja.

Objasloženje:

Budući da je ukinuto Povjerenstvo za žalbe, koje je u prijašnjoj verziji Zakona omogućavalo da mu se podnese žalba vezano za odluku oko neproduženja privremenog boravka, a koja je odgađala rješenje MUP-a, držimo da sada tužba podnesena Upravnom sudu mora odgoditi rješenje MUP-a do donošenja pravorijeka Upravnog suda.

AMANDMAN 8

ČLANAK 64.

U članku 64., stavak (1) dodaje se točka 2. koja glasi:

2. životni partner ili neformalni životni partner

Točka 2., 3. i 4. postaju točke 3., 4. i 5.

Objasloženje:

Zakon o životnom partnerstvu osoba istog spola (NN 92/14, 98/19) u članku 2. navodi: "Životno partnerstvo je zajednica obiteljskog života dviju osoba istog spola sklopljena pred nadležnim tijelom u skladu s odredbama ovoga Zakona.". Dakle, spominje se sintagma obiteljskog živote te je potrebno životnog partnera kao i neformalnog životnog partnera definirati kao člana uže obitelji. Dodatno, u presudi Schalk i Kopf protiv Austrije (2010.) Europski sud za ljudska prava je priznao da stabilne veze kohabitacije istospolnih parova potpadaju pod pojam "obiteljskog života" u smislu članka 8. Europske konvencije o ljudskim pravima. Konačno Ustavni sud RH u svom Priopćenju o narodnom ustavotvornom referendumu o definiciji braka broj: SuS-1/2013 od 14. studenog 2013. godine jasno je istaknuo: eventualna dopuna Ustava odredbom prema kojoj je brak životna zajednica žene i muškarca ne smije imati nikakvog utjecaja na daljnji razvitak zakonskih okvira instituta izvanbračne i istospolne zajednice u skladu s ustavnim

zahtjevom da svatko u Republici Hrvatskoj ima pravo na poštovanje i pravnu zaštitu svoga osobnog i obiteljskog života te svoga ljudskog dostojanstva.

AMANDMAN 9

ČLANAK 93.

Članak 93 mijenja se i glasi :

(1) Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje može odbiti zahtjev za izdavanje dozvole za boravak i rad ako:

- 1. je za poslodavca odnosno subjekta domaćina otvoren stečajni postupak ili postupak likvidacije sukladno propisu kojim se uređuje stečaj ili likvidacija*
- 2. poslodavac odnosno subjekt domaćin ne obavlja gospodarsku aktivnost u djelatnosti registriranoj u Republici Hrvatskoj*
- 3. je glavna svrha osnivanja ili djelovanja poslodavca odnosno subjekta domaćina olakšavanje ulaska državljana trećih zemalja*
- 4. državljanin treće zemlje nije podmirio izrečenu novčanu kaznu*
- 5. državljanin treće zemlje krši odredbe ovoga Zakona koje se odnose na ulazak, boravak ili rad*
- 6. se tijekom postupka produženja dozvole za boravak i rad za premještaj unutar društva utvrdi da državljanin treće zemlje boravi suprotno odobrenoj dozvoli*

(2) Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje mora odbiti zahtjev za izdavanje dozvole za boravak i rad ako:

- 1. poslodavac odnosno subjekt domaćin ne ispunjava obveze u odnosu na socijalnu sigurnost, prava radnika, uvjete rada i zapošljavanja te porezne obveze odnosno kolektivni ugovor koji obvezuje poslodavca*
- 2. poslodavac odnosno subjekt domaćin je pravomoćno osuđen za kaznena djela iz područja radnih odnosa i socijalnog osiguranja*
- 3. poslodavac je sankcioniran zbog neprijavljenog rada i/ili nezakonitog zapošljavanja*

(3) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Obrazloženje:

Kršenje radnih prava, prava iz radnog odnosa i kolektivnog ugovora, te nezakonito zapošljavanje mora predstavljati strogu prepreku zapošljavanju stranaca, pa se ne može prepustiti slobodnoj procjeni Ministarstva u kojim slučajevima takav poslodavac ipak može zapošljavati strane državljane.

AMANDMAN 10

ČLANAK 94.

Članak 94. st. 1. točka 6 mijenja se i glasi:

6. se provjerom u Poreznoj upravi ili u Središnjem registru osiguranika utvrdi da poslodavac ne isplaćuje plaću i/ili doprinose, odnosno ne isplaćuje plaću i doprinose u skladu sa važećim kolektivnim ugovorom, Zakon o radu i drugim propisima koji reguliraju način obračuna i isplate plaće uključujući i odredbe o minimalnoj plaći

Dodaje se točka 7 koja glasi:

7. se provjerom u Poreznoj upravi, Središnjem registru osiguranika i dokumentima poslodavca ili po prijavi fizičke ili pravne osobe utvrdi da poslodavac stavlja stranog radnika u nepovoljniji položaj u odnosu na druge radnike u tvrtki u pogledu iznosa plaće i uvjeta rada i uvjeta napredovanja

Točke 7., 8. i 9. postaju točke 8., 9. i 10.

Obrazloženje:

Ovom odredbom regulira se pitanje iskorištavanja strane radne snage u cilju snižavanja cijene rada i stavljanja stranih radnika u nepovoljniji položaj.

AMANDMAN 11

ČLANAK 97.

U članku 97. stavak 5. - briše se.

Obrazloženje:

Izuzimanje sezonskih radnika u poljoprivredi, šumarstvu, ugostiteljstvu i turizmu na području Republike Hrvatske u trajanju do 90 dana tijekom kalendarske godine bez provedbe testa tržišta rada i mišljenja područne službe odnosno ureda Hrvatskog zavoda za zapošljavanje predstavlja pretjeranu liberalizaciju tržišta rada i stavlja domaće sezonske radnike u nepovoljniji položaj posebno u pogledu cijene i uvjeta rada jer poslodavac nema obavezu primarnog zapošljavanja lokalne radne snage i pregovaranja cijene rada s njima, već može odmah posegnuti za stranim sezonskim radnicima.

AMANDMAN 12

ČLANAK 154.

U članku 154. u stavku (3) iza riječi „državljanin treće zemlje“, dodaju se riječi:

,osim ako osoba nije slabijeg materijalnog statusa.

Obrazloženje:

Držimo da stranci, slabijeg materijalnog statusa, koji si ne mogu priuštiti plaćanje tečaja hrvatskog jezika, moraju imati mogućnost pristupu učenja hrvatskog jezika. U interesu je stranca ali i čitavog društva da se osobe što kvalitetnije integrira u naše društvo – a poznavanje hrvatskog jezika jedan je od ključnih koraka u tom smjeru.

AMANDMAN 13

ČLANAK 213.

U čl. 213. stavak 2. mijenja se i glasi:

(2) Rješenje o primjeni blažih mjera, donosi, po službenoj dužnosti, Ministarstvo unutarnjih poslova u konzultacijama s ministarstvom nadležnim za obavljanje poslova socijalne skrbi.

Obrazloženje:

Pri odabiru blaže mjere nužno je sudjelovanje ministarstva nadležnog za obavljanje poslova socijalne skrbi, čija je ocjena adekvatnosti određene mjere važna za osiguranje da će ista polučiti željene rezultate, odnosno osigurati prisilno udaljenje i povratak. Također, time se od samog početka uključuje relevantno ministarstvo koje može osigurati stručne djelatnike u provedbi mjera, čime se također rasterećuje Ministarstvo unutarnjih poslova.

AMANDMAN 14

ČLANAK 216.

U čl. 216., na kraju stavka 9. članka 216. dodaje se rečenica:

Ako nadležni Upravni sud ne poštuje rokove iz stavaka 4., 5., 6. i 8. ovog članka, smatrat će se da državljaninu treće zemlje prestaje smještaj u centru.

Obrazloženje:

S obzirom da smještaj u centru zatvorenog tipa predstavlja ograničenje slobode kretanja kao temeljnog ljudskog prava zajamčenog međunarodnim, europskim i nacionalnim zakonodavstvom, nužno je odrediti posljedice propuštanja roka od strane upravnih sudova. Prema saznanjima udruga civilnog društva (npr. Hrvatski pravni centar) u praksi su se događale situacije da upravni sudovi odlučuju po tužbama na ograničenje kretanja i nakon proteka više mjeseci pa su čak poznate situacije da sud nije odlučio tijekom cijelog smještaja državljana treće zemlje u centru, to jest do proteka vremena na koje je bilo određeno zadržavanje državljanina treće zemlje u centru ili do izvršenja prisilnog udaljenja državljana treće zemlje.

AMANDMAN 15

ČLANAK 249.

U čl. 249. briše stavci od (1) – (7).

U stavku (8) briše se riječ „tranzitu“.

Stavak (8) i (9) postaju stavci (1) i (2).

Obrazloženje:

Budući da smo predložili brisanje stavka u čl. 52 koji bi kažnjavao prijevoznike bez da o tome imaju saznanja da prevoze državljanina treće zemlje kojem je odbijen ulazak u drugu zemlju, ovdje predlažemo brisanje propisanih novčanih kazni za ta djela.

Za Klub zastupnika zeleno-lijevog bloka,

Tomislav Tomašević, predsjednik Kluba

